

Den styrkede pædagogiske læreplan

2025/2026

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Indledning	3
Vejledning til udarbejdelse af den pædagogisk læreplan	4
Hvem er vi	5-8
Det pædagogiske grundlag	9
Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber	
Pædagogisk læringsmiljø	10-15
Samarbejde med forældre om børns læring	16
Børn i udsatte positioner	17-18
Sammenhæng	
børnehaveklasse	19
De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål	20
Alsidig personlig udvikling	21
Social udvikling	22
Kommunikation og sprog	23-24
Krop, sanser og bevægelse	25-26
Natur, udeliv og science	27-28
Kultur, æstetik og fællesskab	29-31
Inddragelse af lokalsamfundet	32
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	33
Evaluerings kultur	34-35

Indledning

Alle dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, efter dagtilbudslovens § 7.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen for det pædagogiske arbejde, og den er et redskab til at skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at der arbejdes bevidst med pædagogik hele dagen i alle dagtilbud. Den pædagogiske læreplan er dynamisk og bruges til udvikling af pædagogisk praksis.

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, læreplanstemaerne og læringsmål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Det pædagogiske grundlag består af ni elementer:

- ♣ Barnesyn
- ♣ Dannelse og børneperspektiv
- ♣ Leg
- ♣ Læring
- ♣ Børnefællesskabe
- ♣ Pædagogisk læringsmiljø
- ♣ Forældresamarbejde
- ♣ Børn i udsatte positioner
- ♣ Sammenhæng til børnehaveklassen.

Nogle elementer, eksempelvis barnesyn, skal altid være til stede, mens andre elementer, som eksempelvis sammenhæng til børnehaveklassen, kan være mere til stede i nogle sammenhæng end andre.

Der er seks læreplanstemaer:

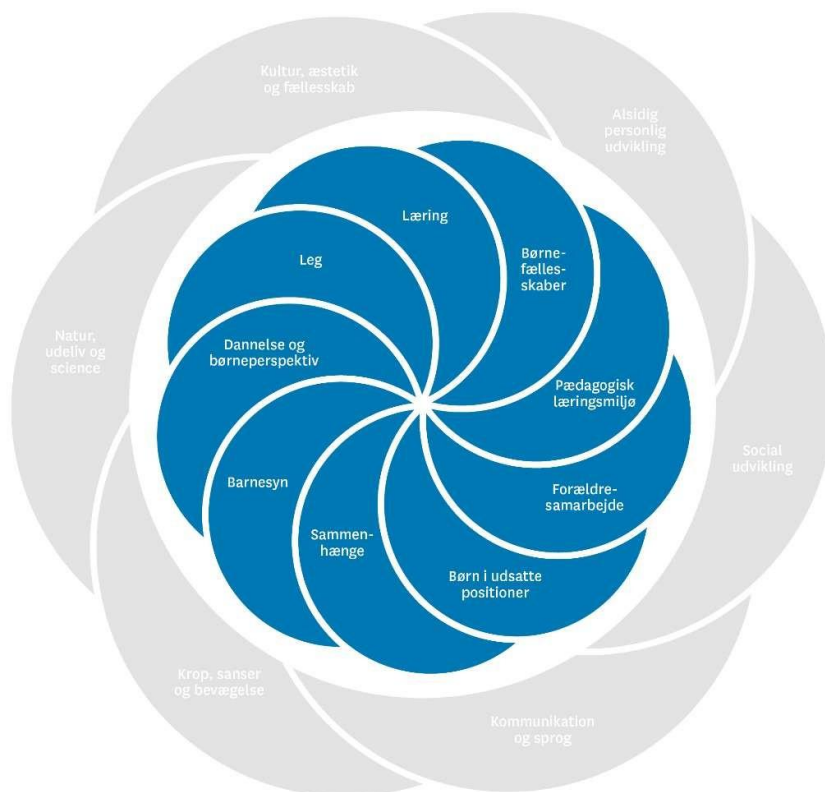
1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop sanser og bevægelse
5. Natur udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Læreplanstemaerne afspejler den brede læringsforståelse, som er i børnehave.

Pædagogiske arbejde.

Der er fastsat to læringsmål for hvert læreplanstema. Disse udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring, samtidig med at der sættes en fælles retning for det pædagogiske arbejde.

Den pædagogiske læreplan indeholder pædagogiske refleksioner og retningsgivende eksempler på, hvordan børnehaven arbejder med at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

Hvem er vi

Bællacentret landbørnehave & vuggestue er en privat integreret daginstitution med børn i alderen 0,5 år til skolestart. Vi er en børnehave med et omdrejningspunkt på ca. 10 vuggestuebørn og 20 børnehavebørn.

Vi er et dejligt sted fuld af liv med børn der leger og lærer. Vi bor på en gammel ejendom med al sin charme, lidt udenfor Pedersker, klods op ad Sydbornholms Privatskole (vi er dog ikke en del af friskolen, men privatejet).

Vi starter op med en udebørnehave i i vores kæmpestore have som indeholder bær og frugter, bålsted, 30 m2 stort bomuldstelt, som vi benytter daglig, i forskellige sammenhænge. Vi er ude fra morgen til aften i alt slags vejr. Haven indeholder også vores dyrefold med geder, høns og kaniner. Når de fysiske rammer er klar, åbner vuggestuen. Vi vil herefter være inde når det giver mening, men meget af vores tid vil fortsat være udenfor i naturen året rundt.

De børn der har brug for en lille lur i udegruppen, sover når der er hvilestund for alle midt på dagen i teltet.

I Bællacentret har vi en del forskellige bondegårdsdyr, geder, høns, kaniner.

Der er masser af opgaver forbundet med at have dyrehold, så derfor er børnene med, når vi fodrer, muger ud, henter æg mm.

Personale i udegruppen: Vi er 4 medarbejdere fordelt på forskellige køn.

Åbningstider: Mandag – Torsdag kl. 6.15-16.45

Fredag kl. 6.15 – 16.00.

To gange om året er der pædagogisk dag for personalet, hvor institutionen er lukket. Vi har ligeledes lukket dagene mellem jul og nytår, samt fredagen efter kristihimmelfart.

Bællacentret pædagogiske ståsted

Vi ved, at vi som voksne i Bællacentret er ansvarlige for den gode og udviklingsstøttende relation, og vi ved, at alle børn er naturligt nysgerrige og de lærer gennem positive stemninger og relationer til os og børnefællesskabet. Vores udgangspunkt er, at barnets handling altid er meningsfuld for barnet. Ved en eventuel uhensigtsmæssig handling, er det vores opgave at være nysgerrige på hvad motivet bag er, samt guide barnet til andre og mere hensigtsmæssige handlemuligheder.

Vi arbejder hver dag med at optimere læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i barnets og gruppens behov, samt ud fra hvilke færdigheder barnet og gruppen har brug for at få understøttet og styrket. Ovenstående pædagogiske tilgang og menneskesyn sikrer vi ved at arbejde ud fra Marte Meo principper, hvor vi har fokus på barnets initiativer, dette muliggør en konstant refleksion over barnets trivsel og egen pædagogisk praksis.

I Bællacentret organiserer vi os således at børnenes behov kan imødekommes. Det oplever vi gøres bedst i mindre grupper, sammen med en til to voksne. Herved kan vi være mere nærværende med børnene. Vi er optaget af at understøtte barnets spor, med blik på at børn er aktive deltagere i læringsmiljøet. Vi har fokus på barnets egen aktive læreproces. Det skal være meningsfuldt for barnet at deltage; alle børn har brug for at opleve sig som betydningsfulde bidragydere til et fællesskab. Dette understøtter vi bl.a. ved at guide børnene til at hjælpe hinanden, som en del af pædagogikken i garderoben, eller ved at børnene hjælper med lave trillebøren klar til, når vi skal lave bålmad, starte et nyt barn op i børnehaven etc.

I Bællacentret vil vi være rollemodeller for det inkluderende børnesyn. Hver dag bestræber vi os derfor på at se og høre det enkelte barn, at tage det enkelte barns perspektiver alvorligt og hele tiden bevare nysgerrigheden på hvad barnet viser os – både med sine se, sproglige, følelsesmæssige og handleorienteret initiativer.

Børnefællesskabet rummer rigtig mange ressourcer, og vi er optaget af, at børn lærer at se, lytte og forstå hinandens forskelligheder. Det er vores opgave at guide børnene og hjælpe med at være opmærksomme på hinanden. Herved styrkes oplevelsen af at være tilknyttet et værdifuldt fællesskab.

Det er ligeledes vores opgave at have et særligt fokus på, om et barn måtte befinde sig i periferien af et fællesskab eller sågar i en udsat position. Når det er tilfældet, vil vi kigge på hvordan vi evt. kan

skabe nye fællesskaber for barnet med udgangspunkt i interesser, legerelationer, særlige kompetencer etc. Den inkluderende tilgang har nemlig fokus på, at det snarere er fællesskabet frem for den enkelte, som har ansvaret for, at der ikke er nogen som befinder sig i en udsat position.

Forældresamarbejdet

Vi betragter forældre som de vigtigste samarbejdspartnere. Gennem det ligeværdige og tillidsfulde samarbejde, kan vi mødes om det vi alle er allermest optaget af, nemlig barnets trivsel, udvikling og læring. Vores udgangspunkt er, at forældrene har et forhåndskendskab til deres børn, som vi ikke har. Vi har derimod en viden om hvordan vi, sammen med børnene, kan understøtte deres trivsel, læring, dannelse og udvikling. Dette er tilsammen essensen af hvad vores samarbejde skal dreje sig om. Et godt samarbejde forudsætter tillid og åben dialog.

Tilliden skaber vi ved at være tilgængelige og lyttende når forældre henvender sig; at tage forældres oplevelser og eventuelle bekymringer alvorligt samtidig med, at vi kan sætte perspektiv på ved vores kendskab til barnets trivsel i børnehaven samt viden om de børnefællesskaber barnet indgår i.

Vi værdsætter og prioriterer så vidt muligt det daglige uformelle møde i garderoben eller i haven.

Her lægges fundamentet for den gode relation og barnets oplevelse af, at der er samstemthed mellem barnets vigtige arenaer, hjemmet og Bællacentret.

Derudover vil vi skabe traditioner i Bællacentret, som forældre er en stor del af. Vi ønsker, at forældre får lyst til at bidrage til at skabe et levende og inkluderende hus, hvor alle føler sig velkommen, og hvor der er et kendskab til hinanden, således at børnenes relationer i huset kan udvides og styrkes.

Når børn skal indkøres i Bællacentret, vil der der altid være en indkørselssamtale inden opstart, samt om opstartssamtale typisk 3 måneder efter opstart.

Vi har udarbejdet et forældreorienteret oplysningsskema, som skal være med til bl.a. at danne grundlag for en tryk og tillidsfuld start i børnehaven.

Ved indkøringsamtalen dannes grundlaget for forældrenes viden om Bællacentret pædagogiske og praktiske principper, samt at personale i Bællacentret får den fornødne info om det enkelte barn/børn. Formålet er at opstarten i børnehaven bliver lige tryk for alle både børn og voksne.

Det pædagogiske grundlag

Det pædagogiske grundlag består af ni forskellige elementer, som danner grundlaget for, hvordan der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i vores dagtilbud.

Først beskrives elementerne børnesyn, dannelse og børneperspektiv leg, læring og børnefællesskaber, dernæst beskrives det pædagogiske læringsmiljø og til sidst beskrives arbejdet med forældresamarbejde, børn i udsatte positioner og sammenhængen til børnehaveklassen. Det pædagogiske grundlag beskrives områdevis.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Barnesyn

I Bællacentret opfatter vi det enkelte barn som unikt med egne følelser, holdninger og drømme for fremtiden. Det betyder, at det enkelte barn skal involveres og have indflydelse på egen situation. Det er væsentligt at vide, at kun i relationer med andre og i tilknytning til andre kan barnet vokse og lære.

Det at være barn har en værdi i sig selv, og i børnelivet skal der være plads, tid og ro til at være barn. Udgangspunktet er, at alle børn trives og udvikler sig, når de har passende udfordringer, ser mening og oplever anerkendelse og social samhørighed i forpligtende, rummelige og givende fællesskaber.

Vi møder hver dag barnet med nærhed ved at have øjenkontakt, være tilgængelig i børnehøjde og være opmærksom på barnets behov. Ligeledes bruger vi vores krop til at yde både fysisk og psykisk omsorg, så barnet mærker nærhed og tryghed.

Børn har som udgangspunkt altid positive intentioner. Vi er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov og betragter altid barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv.

Vi arbejder også med barnesynet i den børneinitierede leg, hvor vi som fagprofessionelle hjælper og guider børnene med at sætte ord på egne og andre børns intentioner i en empatisk og positiv tone.

Og ikke mindst skal børnelivet i Bællacentret skal være fyldt med sjov og ballade, vi skal grine sammen og med hinanden.

Dannelse og børneperspektiv

Børn skal føle sig set og forstået og opleve at have en demokratisk stemme. Børn skal være aktive medskabere af deres egen læring og udvikling indenfor rammer, som de voksne har ansvaret for. Der skal lyttes til børnenes oplevelse af, hvordan det er at være i børnehave. Hvordan er deres oplevelse af, om de mestrer, kan finde mening og hører til? Børns oplevelse af indflydelse er en tidlig del af deres dannelsesproces og af udviklingen af demokratisk forståelse.

I Bællacentret bestræber vi os på at understøtte børnenes mestring af eget liv ved aktivt at arbejde med hverdagslivets læring og udviklingen af barnets selvstændighed. Vi arbejder målrettet med de pædagogiske rutiner, såsom måltidet, pasning af dyrene, fortællerstund og påklædning, da disse gentagelser og rutiner er umiddelbart meningsskabende for børnene og genkendelige fra deres andre livssammenhænge. Genkendeligheden og gentagelsen i rutinerne skaber forudsigelighed, som på sigt skaber handlingsrum, som børnene selvstændigt kan navigere i. Børnene ved, hvad der forventes af dem, og de kan derfor agere selvstændigt heri.

Det er blandt andet gennem de pædagogiske rutiner, at vi sikrer børnenes medbestemmelse. Når børnene ved, hvad der skal ske og kan forudsige de handlinger, som rutinerne påkalder, kan de bidrage. Her anser vi, i fuld overensstemmelse med vores børnesyn, børnenes bidrag som vigtige og væsentlige elementer i vores pædagogiske arbejde og fællesskab.

Endvidere arbejder vi f.eks. med dannelse og børneperspektivet til samling i opdelte grupper, hvor vi i vores planlægning og praksis sørger for plads til at der arbejdes systematisk med at inddrage børnenes perspektiver og dannelse. Vi er lyttende, understøttende og giver børnene tid til refleksion.

Ligeledes arbejder vi med børnenes mestring og ret til medbestemmelse ved at understøtte børnenes sproglige og følelsesmæssige udvikling, så deres evne til at handle og tænke selvstændigt erfares og udvides.

Leg

Børns leg er grundlæggende for deres sociale og personlige læring og udvikling, og legen har en værdi i sig selv. Leg betyder både børns spontane leg på deres helt egne præmisser, og den leg, der igangsættes, rammesættes og eventuelt understøttes af de voksne omkring børnene.

I Bællacentret anser vi legen som grundlæggende for understøttelsen af børnenes sociale og personlige udvikling. Det er i legen, at børnene afprøver sig selv, skaber nære relationer til andre børn og venskaber opstår. Legen har derfor en helt særlig værdi, og det kan være svært at blive en del af børnefællesskabet, hvis man ikke kan indgå i legen.

Vores praksis tager derfor udgangspunkt i en balance mellem den børneinitierede og den voksenorganiserede leg. Vi balancerer mellem de to gennem vores børnesyn og børneperspektiv, der tager udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger, og det, at vi positionerer os efter barnet eller børnegruppens behov.

Det gør vi ved at de voksne er bevidste om at justere sig i forhold til børnenes læring og kan både gå foran, ved siden af eller bagved. Har vi f.eks. et barn, som vi oplever ikke er en del af fællesskabet hjælper vi barnet ind i legen, skaber rum og giver barnet støtte og strategier til, hvordan det kommer ind i fællesskabet.

Ligeledes er vi opmærksomme på, at den fysiske indretning, både ude og inde, er en facilitator for børnenes leg, fællesskab og fordybelse. Vi arbejder derfor målrettet med det fysiske rum, så der skabes plads til både spontan og organiseret leg.

Læring

Læring er en livslang proces, hvor barnet tilegner sig kundskaber og færdigheder. Motivation og passende udfordringer har betydning for at lære og udvikle sig – både som individ og som del af et fællesskab. Børn har brug for voksne, der sætter rammer, guider og vil noget med dem, men de har også brug for plads til at være sig selv og til at gøre deres egne erfaringer.

Børn lærer ved at udforske deres omverden med krop og sanser, ved at blive mødt af *spørgsmål* og udfordringer og ved selv at undres og stille spørgsmål. Børn lærer også ved at eksperimentere, prøve sig frem, fejle, gøre opdagelser og finde løsninger. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner med de andre børn og voksne, endda sågar dyrene i huset.

I Bællacentret er relationerne mellem børn, voksne og dyr af stor betydning for den læring barnet tilegner sig. Vi lærer sammen og den fælles læring skaber fælles erindring og det fælles tredje. At øve sig er en del af læreprocessen og den voksne understøtter barnets refleksion over egen læring samt guider, vejleder og støtter barnet ud fra individuelle behov.

Vi arbejder med relationsdannelse mellem børn og voksne. Vi arbejder også med relationsdannelsen mellem menneske og dyr, hvor særligt evnen til empati og ansvar trænes. Vi som voksne arbejder ud fra Marte Meo principper hvor vi følger barnets initiativ og skaber derigennem en meningsskabende dialog, i leg og hverdag.

I Bællacentret arbejdes ud fra en bevidsthed om, at der er læring i alt. Barnet inddrages i de daglige rutiner - eks. Måltid, pasning af haven, fodring af dyr, at hente æg mm. Den voksne er ansvarlig for at skabe et læringsmiljø som fremmer denne læring – både den intenderede læring, men også læringen om den positive og udviklingsstøttende relation. Der skabes inspirerende læringsmiljøer, der understøtter barnets egen nysgerrighed og undersøgende tilgang. Vi følger børnenes spor og bygger videre på dette.

Børnefællesskaber

Fællesskaber udgøres af dem vi er, og det vi laver sammen. Alle børn i Bællacentret skal føle sig som en værdsat og meningsfuld deltager i et fællesskab, og fællesskaberne skal have noget at byde på for alle børn. Leg, læring, udvikling og dannelse sker i børnefællesskaber, som de voksne sætter rammerne for.

I Bællacentret arbejder vi f.eks. med fokus på børnefællesskaber ved at give mulighed for at børnene i huset kan skabe relationer på tværs af grupper, alder, køn og kultur. Vores opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye sider hos hinanden og dermed danne nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan udvikle sig.

Det er de voksnes ansvar at understøtte børnenes mentaliserings evne ved at facilitere positivt samspil i børnegruppen, som skal skabe grobund for gensidige og jævnbyrdige relationer mellem børnene. Det gør vi bl.a. ved at hjælpe børnene med, at afkode de andre børns følelser, altså - hvordan reagerer andre på min handling? Det gør vi ved, at give børnene redskaber til, at mestre dette. F.eks. at barnet lærer at sige fra på en god måde, hvis dets grænse bliver overtrådt. Vi sætter ord på børnenes følelser f.eks. når Grethe slår Victor i hovedet med en traktor, så gør det ondt på Victor og han bliver ked af det.

Pædagogisk læringsmiljø

I Bællacentret skal det pædagogiske læringsmiljø blandt andet give barnet mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien, lege forskellige og udviklende lege og bruge både de følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

I Bællacentret er det pædagogiske læringsmiljø til stede hele dagen fra modtagelsen om morgenen til de sene eftermiddagstimer. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner som f.eks. frokost, oprydning, fodring af dyr, skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Dette gøres bl.a. ved at alle voksne er klar over hvilken rolle de har i forhold til den enkelte situation og børnene. Endvidere arbejder vi med dynamiske læringsmiljøer, hvorfor vi altid tilpasser hverdagen efter den aktuelle børnegruppe og deres behov. Vores læringsmiljøer bærer derfor præg af foranderlighed og fleksibilitet i overensstemmelse med vores børnesyn og børneperspektiv.

I mødet med naturen byder det pædagogiske læringsmiljø på masser af myggestik, splinter i fingrene, klemmelus, hvepsestik, skub fra dyrene, og måske et lille bid fra et af dyrene.

I Bællacentret skal det pædagogiske læringsmiljø været præget af sjov og ballade. Vi skal grine sammen og med hinanden. Pytknappen skal være et vigtigt integreret redskab for det enkelte barn.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Bællacentret vægter vi den daglige kontakt med forældrene og vi synliggør og informerer forældre om barnets hverdag i det daglige møde ved afhentning, samt på vores lukkede facebookgruppe for forældre.

Vi anser forældrene som de vigtigste personer i barnets liv og som afgørende ressourcer i samarbejdet om barnets trivsel, udvikling, dannelse og læring. Vi har derfor et stort fokus på at skabe et frugtbart samarbejde mellem de voksne i børnehaven og forældre - både gennem samskabelse, forventningsafstemning og samtaler; men som en af de væsentligste elementer vægter vi i særlig grad den daglige, nære kommunikation med forældrene. Her gives der mulighed for, at forældrene kan bidrage ind i det daglige samarbejde med vigtige perspektiver og viden om barnet. Dette gør vi, fordi vores og forældrenes fælles tilgang og samarbejde om barnet, bedst understøtter barnets trivsel og udvikling. Vi anser derfor det uformelle møde i hverdagen, som stedet hvor tilliden, relationen og det gode samarbejde udspringer.

Formelt rammesættes forældresamarbejdet gennem indkørings og opstartssamtaler, samt ved årlige forældresamtaler. Ved behov kan der aftales forældresamtaler eller samtaler i forbindelse med konsultativt forum. I det formelle møde er det, det pædagogiske personale eller den pædagogiske leder, der kontakter forældrene med henblik på at aftale mødet.

Endvidere er alle forældre til enhver tid velkomne til at kontakte det pædagogiske personale til en uformel snak/samtale.

Ligeledes afholder vi forældrearbejdsdage, høstfest, samt andre arrangementer hvor Støtteforeningen (en gruppe af forældre) er en del af planlægningen.

Bællacentret har også en forældrebestyrelse.

Forældrebestyrelsen orienteres om de pædagogiske tiltag, de kommer med ideer og spørger ind til den pædagogiske praksis. De gode diskussioner og refleksioner i forældrebestyrelsen, er med til at danne det pædagogiske grundlag omkring børnenes hverdag og børnehavens videre udvikling.

Børn i udsatte positioner

I Bællacentret har alle børn krav på at være en betydningsfuld del af fællesskabet. De voksne har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Børn kan være i udsatte positioner af mange årsager. Nogle årsager kan være af permanent karakter, f.eks. fysisk- eller psykisk funktionsnedsættelse. Andre årsager kan knyttet an til nogle specielle her og nu forhold, som f.eks. sorg over et dødsfald eller en skilsmisse i familien. Man kan være udsat i en midlertidig periode, hvis man er ny i gruppen, eller hvis man føler sig ensom. Der er mange årsager, på mange niveauer og karakterer.

Vi arbejder hele tiden med at vurdere det pædagogiske læringsmiljø, og forholde os til det med vores faglige indsigt. Hvilke børn er her? Hvad er rammen og skal den ændres? Hvilken position skal den voksne indtage? Hvor er der særligt brug for guidning og støtte?

Vi arbejder ud fra den tanke, at et godt personligt og fagligt kendskab til de enkelte børns ressourcer og deres sårbarheder (kompetencer), giver en optimal mulighed for at inddrage dem i fællesskabet og vores pædagogiske læringsmiljøer. Det kan være, at et barn kræver en særlig forberedelse på, hvad der kommer til at ske, eller det kan være at en given aktivitet kræver, at der skal være en voksen tæt på. Eller måske skal det nye barn i huset støttes i sine legerelationer i form af en særlig aftale om leg i køkkenkrogen med et andet barn.

En del af vores læringsmiljøer er hverdagens faste rutiner, så som fortællersund, frokost, pasning af dyrene osv. I forhold til disse rutiner og faste overgange, arbejder vi med nogle faste aftaler, som vi oplever, at den aktuelle børnegruppe profiterer af. I de faste aftaler, er de voksne helt klar over deres placering og hvilken støtte der er i fokus. Det kan bestå i faste pladser ved frokosten, hvor børnene er strategisk placeret, eller aftaler om hvordan man finder sin plads i teltet i haven mm.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne sammensættes ud fra pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lære af hinanden.

De pædagogiske læringsmiljøer, skal altid tage udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe, og netop derfor er det et krav til det pædagogiske personale, at de konstant er opdateret på gruppen og de enkelte børn, så der formår at skabe konstruktive ændringer. Denne opdatering, kræver en stor grad af team- og forældresamarbejde.

Vi samarbejder med forældre og fagpersoner i i BRK omkring børnene, når vi vurderer der skal ekstra støtte til. Endvidere arbejder vi med handleplaner, der laves i samarbejde med forældrene, hvor der beskrives hvilke eller hvilken udfordring børnene skal øve sig på med hjælp fra de voksne.

Sammenhæng til børnehaveklassen (kun gældende for kommende skolestarter)

I Bællacentret vil vi i børnenes sidste år i børnehaven etablere pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter børnenes sociale kompetencer og færdigheder som vedholdenhed og fordybelse. Derved forberedes de på at møde nye sociale og faglige sammenhænge med tro på egne evner, nysgerrighed og gå-på-mod.

Storbørnsgrupperne arbejder alle med aktiviteter, der er målrettet børnenes udviklingstrin og formålet med de pædagogiske læringsmiljøer og aktiviteter er, at børnene bliver mere bevidste om egne ressourcer, bliver livsduelige og vedholdende samt selvhjulpne. Storbørnsgruppernes pædagogiske læringsmiljøer etableres på baggrund af børnehavens helhedsorienterede børnesyn og har fokus på barnets sproglige, sociale, personlige og motoriske kompetencer. Det pædagogiske læringsmiljø i børnehaven tilbyder også børnene mulighed for at udvikle faglige færdigheder i form af leg med bogstaver, tal, mønstre, former m.v.

Vi er ikke direkte tilknyttet nogen skole, og kan derfor have flere samarbejdspartnere. Vi har dog et særligt tæt samarbejde med Sydbornholms privatskole, og vil i løbet af foråret have et tæt samarbejde med skolens børnehaveklasselærer.

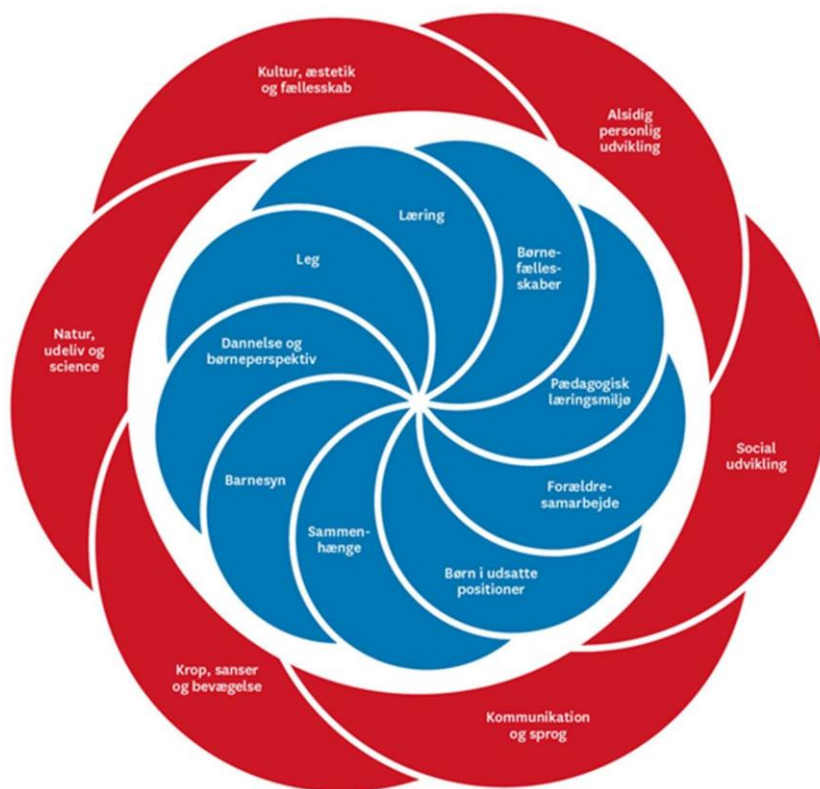

De seks læreplanstemaer og 12 læringsmål

Det skal fremgå, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring, inden for og på tværs af de seks pædagogiske læreplanstemaer:

1. Alsidig personlig udvikling
2. Social udvikling
3. Kommunikation og sprog
4. Krop, sanser og bevægelse
5. Natur, udeliv og science
6. Kultur, æstetik og fællesskab

Der er fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Målene udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. De to mål er beskrevet ovenover hvert tema.

Alsidig personlig udvikling.

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

- ♣ Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

I dagligdagen hjælper vi det enkelte barn til at sætte ord på egne og andres handlinger, ønsker og følelser. Dette kommer eks. til udtryk under samling/fortællerstund hvor vi bl.a. bruger dialogisk læsning, og hvor barnet får mulighed for at øve sig i at tale højt, være i fokus, lytte til andre samt træffe valg f.eks. ved at bestemme hvilken sang der skal synges. Dette medvirker til, at barnet opnår følelsen af at blive set, hørt og respekteret, indgå i en demokratisk proces, samt mærke sig selv som individ og del af et større fællesskab.

Vi arbejder på tværs af alder, køn, samt social og kulturel baggrund i børnehaven, for at understøtte at alle børn kan udforske og erfare sig selv og hinanden på nye måder.

I løbet af den dag, vil børnene møde udfordringer så som at vente på tur, være selvhjulpne med tøj, konflikter og lignende. De voksne motiverer, guider og støtter barnet, så vi på en anerkendende måde viser at vi har troen på at barnet kan mestre det.

Med den voksnes positive forventning og tro på barnets evner og kunnen, oplever barnet stolthed og succes ved selv at kunne klare udfordringen.

Vi er i dialog med forældre om barnets trivsel og alsidige personlige udvikling i hverdagen og bringer de øvrige læreplaner i spil i læringsmiljøet for at understøtte hele barnet i dagtilbud så vel som i hjemmet.

Social udvikling

Pædagogiske mål for temaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

♣ Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

At have en god ven og at være en del af et fællesskab medvirker til at skabe trivsel for barnet.

Vi hjælper derfor barnet med at udvikle positive strategier til både at indgå i socialt samspil samt konflikthåndtering.

Vi støtter barnet i at udtrykke sig verbalt og nonverbalt samt til at kunne sige fra, når egne grænser overtrædes.

Ligeledes taler vi med børnene om forskellighed - herunder at vi tænker og handler forskelligt.

Vi har både fokus på de sociale fællesskaber i voksenstyrede aktiviteter i større og mindre grupper samt i den frie leg.

De voksne agerer som rollemodel i det pædagogiske læringsmiljø, hvor børnene kan spejle sig i det de ser og ser i dagligdagen. Herigennem viser vi børnene at have tolerance og forståelse over for hinanden - også selvom der opstår en forskellighed.

Vi italesætter overfor børnene, hvad andre børn har som styrke og anvender disse ressourcer ind i den demokratiske dannelse. Eksempelvis ved at italesætte barnets hjælpsomhed, når det venter på tur, siger goddag/farvel, hjælper eller trøster et andet barn etc.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for temaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

♣ Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

De voksne er tydelige sproglige rollemodeller, som skaber sammenhæng mellem den verbale og den nonverbale kommunikation. I kommunikationen prioriteres det at børn og voksne kan have øjenkontakt og se hinandens mimik, idet det fremmer mulighed for dialog.

Barnet får tid til at svare og opmuntres til turtagning i dialogen ved at den voksne bygger ovenpå og udvider barnets kommunikation. Dette foregår i de daglige rutiner, såvel som i det tematiske sprogarbejde.

I det fysiske læringsrum præsenteres børnene for skriftsprog og understøttende illustrationer.

Kommunikation og sprog er grundlæggende for at kunne indgå i fællesskaber med andre, derfor arbejdes der med læreplanstemaet hele dagen i tæt samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Der igangsættes aktiviteter, der understøtter barnet i at være aktivt deltagende og gøre sig egne erfaringer i at bruge sine sproglige kompetencer. Her er det en forudsætning at barnet øver sig i at lytte og bruge egen stemme. Dette sker i hverdagens leg og dialoger, samt i tilrettelagte aktiviteter såsom dialogisk læsning, sang og sanglege, rim og remser.

Et vigtigt element er desuden at barnet øver sig i at sætte ord på egne tanker og oplevelser, så barnets eget perspektiv kommer i spil.

Desuden vægtes det højt at barnet har mulighed for at øve sig både i relationen voksen-barn, barn-barn og i det større børnefællesskab.

Forældrene bliver involveret i barnets sproglige læring gennem daglig dialog, forældresamtaler, informations breve, hverdags opslag og konkrete opgaver.

I samarbejdet giver vi råd og vejledning til forældre i hvordan der kan arbejdes med sprog i hjemmet. For børn i udsatte positioner iværksættes særlige tiltag i samarbejde med forældre og evt. tale/hørekonsulent.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for temaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

- ♣ Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Vores læringsmiljøer inde og ude giver mulighed for at barnet kan styrkede og udfordre sin krop. Uderummet giver barnet stor mulighed for at sanse og bevæge sig. Ved brug af havens naturlige udfordringer, skolens gymnastiksal, vores tumlerum og naturen omkring os skabes der varieret bevægelsesmuligheder.

Vi er opmærksomme på at vore rum og regler ikke sætter begrænsninger for barnet - eks. kan inde lege flyttes ud eller over i gymnastiksalen. I legen så vel som i aktiviteter er der fokus på at barnet bruger og udforsker sin krop – eks. motorikbane, cykelbane osv.

De voksne er kropslige rollemodeller og deltager aktivt i bevægelseslege. Barnets kropslige læring fremgår gennem leg og brug af kroppen. Krop sanser og bevægelse tænkes derfor ind i alle de aktiviteter og temaer vi tilbyder børnene at deltage i.

Desuden er der i det frie rum rig mulighed for at alle børn kan bruge og få udfordret deres kroppe.

Hverdagen tilrettelægges så barnet hele dagen får mange muligheder for at bruge sin krop og gøre sig erfaringer med den – eks. barnet kravler selv op på en stol, tager selv tøj på. Der er plads til alle former for leg – rolig såvel som vild eller risikofyldt.

Når aktiviteter planlægges er der fokus op motorik såvel som sanser og vi bruger forskellige inspirationsmaterialer samt får besøg af ”gæster” fra lokalområdet, såsom en børneyogalærer el. lign.

Vi er i dialog med forældrene om deres barns motoriske udvikling og giver vejledning i hvordan de kan understøtte denne. For børn i udsatte positioner sætter vi i samarbejde med forældrene særligt tilrettelagte forløb i værk eks. massage, træning af basale færdigheder i samarbejde med vores ergoterapeut.

Der skabes sammenhæng til lokalområdet ved brug af den lokale skoles gymnastiksal og af den nærliggende natur.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for temaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

- ♣ Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Børnene præsenteres for de forskellige lokalområder fx skoven, stranden, søerne, naturlegepladsen. Vi ser naturen som et fantasisted, hvor man kan bruge sin krop. Der skal være plads til både den risikoorienterede og den sansemotoriske oplevelse.

Vi er i naturen med det formål "bare" at være. Vi har forskellige projekter i årets løb som fx find foråret, bondegårdstema, skoven, søen, bål, bålmad, frugtlunden som vi bruger som spisekammer.

Vi følger børnenes spor, og understøtter deres naturlige nysgerrighed. Ved måltidet taler vi fx om æbler og dets kerner i kernehuset, vi har hele stykker frugt med ind på stuen, så børnene kan se hvordan et æble/kernehus ser ud.

Vi har fælles opmærksomhed på uderummet fx med at krible krable dyr. Vi forsøger at tiltrække nogle dyr i haven, - vi laver f.eks. insektbo og insektvæddeløb. Vi går på tur, samler affald op og smider i skraldespanden og der tales om affald – vi lærer børnene at have respekt for vores omgivelserne og naturen.

For at børnene kan få en begyndende matematisk opmærksomhed, sammenligner størrelser og mængder. Vi tæller, taler om stor, lille, former, Vi finder store blade, små pinde, stort hul osv. Vi udfordrer børnene på forskellige niveauer tilpasset børnenes udvikling og kompetencer.

Vi arbejder med eksperimenter og sætter ofte noget i gang, vi ikke ved, hvor skal ende. Vi kan godt eksperimentere med forskellige grøntsager; hvor vokser de bedst, hvordan får vi bedst udbytte mm. Vi har et tæt samarbejde med skolen til Naturvidenskabsfestivalen, hvor vi lærer og ser hvad de større børn eksperimentere med – samt viser frem hvad vi selv laver.

Vi samarbejder med forældrene om at understøtte en grundlæggende naturvidenskabelig dannelse af børnene inden for både natur, udeliv og science.

Naturoplevelser i barndommen dækker alle læreplanstemaerne, her indgår både den følelsesmæssige, den kropslige, den sociale, den kulturelle, den sproglige og den kognitive dimension.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for temaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

- ♣ Hvordan understøtter det pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Vi vægter fællesskabet og samværet, vi øver os i at være sammen i både små og store fællesskaber.

Materialet Trin for Trin bruges til at understøtte børnenes forståelse af og deltagelse i fællesskabet. Demokratiet er i fokus, børnene øver sig i at ytre sig i gruppen, at lytte til andre og at vente på tur.

Vi vil altid have børn der kommer fra forskellige kulturer i højere eller mindre grad, hvilket giver anledning til gode dialoger. Til samling, drøfter vi normer og regler og hvad der optager børnene. Vi taler bl.a. om "hvem bor hjemme hos jer" vi bor forskelligt - nogle har 2 mødre osv.

Vi gør meget ud af de forskellige traditioner, fx laver vi gækkebreve til påske, laver ler-ting, til jul tager vi i kirke, synger julesange/salmer. I hverdagen gør vi brug af rim og remser, Eventyr fx de Tornerose synges/, fortælles og leges. Vi har en fortællerkuffert hvor børnene til samling også får forskellige roller i eventyret.

Vi har forskellige traditioner, som bygges op med forældregruppen.

Vi bruger måltidet som samlingspunkt, hvor madkulturen er i fokus. Vi spiser i små grupper, så der er tid til nærvær og dialog. Vi vægter læsning, sang, musik. Bøger er i børnehøjde, da bøger er en

måde at udtrykke sig på. Vi får løbende gæster der synger med os.

Vi vægter miljøer - hvor der er plads til at børnene kan udfolde sig kreativt. Rummene udsmykkes med børnenes egne kreationer og vi er opmærksom på æstetik i indretning. Børnene arbejder med forskellige materialer. Male, ler, modellervoks. Vi vægter at materialerne er tilgængelige for børnene. Vi har fokus på børnesyn, dannelse og børneperspektivet gennem lege- og læringsaktiviteter, der styrker barnets eget udtryk og udfoldelses- og deltagelsesmuligheder på egne præmisser.

Vi understøtter børnenes forståelse af fællesskabet ved at arbejde i små og store grupper, hvor fokus på forskelligheder og samarbejde er nøgleord.

Vi inddrager forældrene gennem dokumentation og information samt ved at inddrage dem gennem konkrete opgaver.

Vi inddrager lokalmiljøet ved at benytte forskellige faciliteter og muligheder i området.

Gennem kultur, æstetik og fællesskab understøttes både barnets alsidige personlige samt sociale udvikling. Barnet udvikler krop og sanser gennem kropslige og sansemotoriske aktiviteter samt bevægelseslege. Barnets kommunikative og sproglige kompetencer udvikles bl.a. gennem dialog, sang, musik, kreativitet og bevægelse. Ved at have fokus på kultur, æstetik og fællesskab i udelivet, understøttes barnets forståelse af natur, udeliv og science

I Bællacentret har vi en støtteforening drevet af engagerede lokale: Støtteforeningen for Bællacentret.

Vi har et samarbejde med plejecenter Åbo - når vi besøger plejehjemmet, får børnene blik for diversitet og ældre menneskers måde at leve på. De oplever desuden værdien i at bringe glæde og begejstring hos andre, som de ikke umiddelbart har en relation til.

I Bællacentrets indretning er der også lagt vægt på at vi har ting der kan opfordre til dialog; hvad er en drejetelefon, hvorfor så lamper sådan ud i gamle dage, hvem ser vi på de gamle billeder. Dette er med til at skabe et brede verdensbillede og er en god måde at skabe relationer på, gennem fælles nysgerrighed.

Inddragelse af lokalsamfundet

I Bællacentret inddrages lokalsamfundet i det daglige pædagogiske arbejde. Det betragtes som en vigtig og naturlig del af det dannende element i det pædagogiske arbejde - at barnet får et kendskab til det lokalsamfund, de er en del af.

Vores børnehave er placeret langt ude på landet, så det kræver at vi cykler eller tager bussen, når vi skal noget.

Dog har vi et fantastisk samarbejde med den lokale skole, hvor vi har mulighed for at benytte både gymnastiksal og SFO lokaler, madkundskab mm.

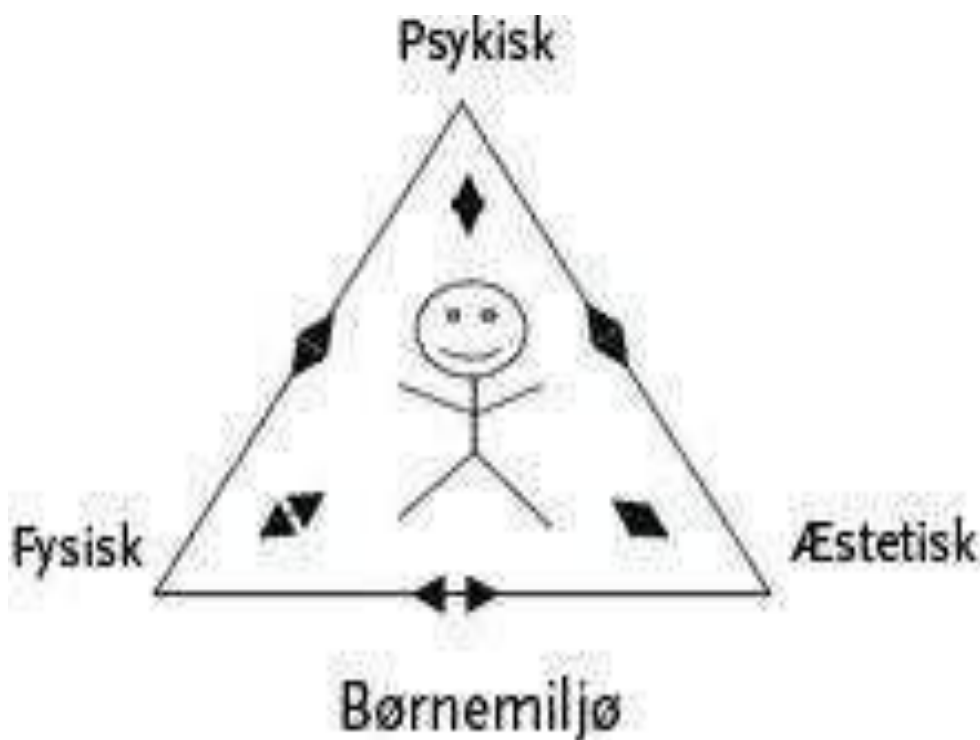
Vi har vores årlige tradition omkring juletid hvor vi besøger kirken, præsten formidler krybbespil og vi pynter kirkens juletræ og selvfølgelig synger vi salmer, som vi har øvet hjemmefra.

Vi har fokus på at bæredygtighed i en større omfang er fast integreret hos os; også social bæredygtighed. Derfor har vi også løbende gæster i huset fra lokalsamfundet der både lærer os at sylte, strikke, sy, farve garn, moste, konservere – men også for at fortælle bornholmske historie fra lokalsamfundet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vi laver i samarbejde med det enkelte barn i en gang om året før barnets forældresamtale en børnemiljøvurdering, dette går ud på at vi sammen med barnet kigger på nogle tegninger der ligger op til dialog omkring venner, hvad der er svært, hvad der er rart mm. Vi oplever gennem dialogen med barnet, at børnemiljøet bliver vurderet i et børneperspektiv – og at barnet føler sig set og hørt, en vigtig del af vores værdier i Bællacentret.

Det æstetiske børnemiljø skal udstråle ro, varme, fantasi og hjemlige rammer – dette er en af kerneværdierne i huset.

Evalueringskultur

Vi laver en børnemiljøvurdering en gang om året før forældresamtale. Den bliver gennemgået sammen med forældrene til samtalen.

Barnet har lavet en vurdering sammen med en voksen. Den beskriver barnets oplevelser af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

I Bællacentret dokumenterer vi med billedermateriale og kreativt materiale, som en del af evalueringskulturen.

Forældrebestyrelsen bliver løbende orienteret på forældrebestyrelsesmøderne, hvor den pædagogiske læreplan er et fast punkt på dagsordenen.

Systematikken er vigtig for os, derfor har vi valgt at have et punkt på vores dagsorden til hvert personalemøde, hvor vi arbejder med implementering af læreplanen.

Derudover arbejder Bællacentret med overgangen mellem skole og dagtilbud (se under Inddragelse af lokalsamfundet).

Vi arbejder løbende med læringsmiljøet der kan være dynamisk, dette evalueres til personalemøder for at sikre os at vi altid har de bedste rammer for vores børn.

Vi har fokus på, at den dokumentation vi indsamler danner grundlag for justeringer i vores læringsmiljøer, så vi hele tiden er bevidste om, hvordan børn mødes hos os - og sammenhængen til de mål der stilles for børnegruppens læring.

Dokumentation såvel som evaluering skal desuden afspejle børn og forældres perspektiver på læringsmiljøet.

Vi evaluerer og arbejder med den pædagogiske læreplan, som skal opdateres mindst hvert andet år. Nyeste læreplan vil altid være at finde på hjemmesiden.